

Κατηχητικός Λόγος Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Εἴ τις εὐσεβής καί φιλόθεος, ἀπολαυέτω τῆς καλῆς ταύτης καί λαμπρᾶς πανηγύρεως.

Εἴ τις εὐγνώμων, εἰσελθέτω χαίρων εἰς τήν χαράν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ.

Εἴ τις ἔκαμε νηστεύων, ἀπολαυέτω νῦν τό δηνάριον.

Εἴ τις ἀπό τῆς πρώτης ὥρας εἰργάσατο, δεχέσθω σήμερον τό δίκαιον ὄφλημα.

Εἴ τις μετά τήν τρίτην ἦλθεν, εὐχαρίστως ἑορτασάτω.

Εἴ τις μετά τήν ἕκτην ἔφθασε, μηδέν ἀμφιβαλλέτω· καί γάρ οὐδέν ζημιοῦται.

Εἴ τις ὑστέρησεν εἰς τήν ἑνάτην, προσελθέτω, μηδέν ἐνδοιάζων.

Εἴ τις εἰς μόνην ἔφθασε τήν ἑνδεκάτην, μή φοβηθῆ τήν βραδύτητα· φιλότιμος γάρ ὢν ὁ Δεσπότης, δέχεται τόν ἔσχατον καθάπερ καί τόν πρῶτον· ἀναπαύει τόν τῆς ἑνδεκάτης, ὡς τόν ἐργασάμενον ἀπό τῆς πρώτης· καί τόν ὑστερον ἔλεεῖ καί τόν πρῶτον θεραπεύει· κακείνω δίδωσι καί τούτω χαρίζεται· καί τά ἔργα δέχεται καί τήν γνώμην ἀσπάζεται· καί τήν πρᾶξιν τιμᾷ καί τήν πρόθεσιν ἐπαινεῖ.

Οὐκοῦν εἰσέλθετε πάντες εἰς τήν χαράν τοῦ Κυρίου ὑμῶν· καί πρῶτοι καί δεῦτεροι τόν μισθόν ἀπολαύετε. Πλούσιοι καί πένητες μετ' ἀλλήλων χορεύσατε· ἐγκρατεῖς καί ράθυμοι τήν ἡμέραν τιμήσατε· νηστεύσαντες καί μή νηστεύσαντες, εὐφράνθητε σήμερον. Ἡ τράπεζα γέμει, τρυφήσατε πάντες. Ὁ μόσχος πολὺς, μηδεῖς ἐξέλθη πεινῶν.

Πάντες ἀπολαύσατε τοῦ συμποσίου τῆς πίστεως· πάντες ἀπολαύσατε τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος. Μηδεῖς θρηνεῖτω πενίαν· ἐφάνη γάρ

ἡ κοινή Βασιλεία. Μηδεὶς ὀδυρέσθω πταίσματα· συγνώμη γάρ ἐκ τοῦ τάφου ἀνέτειλε. Μηδεὶς φοβείσθω θάνατον· ἠλευθέρωσε γάρ ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος θάνατος. Ἔσβεσεν αὐτόν, ὑπ' αὐτοῦ κατεχόμενος. Ἐσκύλευσε τὸν ἄδην ὁ κατελθὼν εἰς τὸν ἄδην. Ἐπικράνεν αὐτόν, γευσάμενον τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. Καί τοῦτο προλαβὼν Ἡσαΐας ἐβόησεν· ὁ ἄδης φησὶν, ἐπικράνθη, συναντήσας σοι κάτω.

Ἐπικράνθη· καί γάρ κατηργήθη.

Ἐπικράνθη· καί γάρ ἐνεπαίχθη.

Ἐπικράνθη· καί γάρ ἐνεκρώθη.

Ἐπικράνθη· καί γάρ καθηρέθη.

Ἐπικράνθη· καί γάρ ἐδεσμεύθη.

Ἔλαβε σῶμα καί θεῶ περιέτυχεν.

Ἔλαβε γῆν καί συνήντησεν οὐρανῶ.

Ἔλαβεν ὅπερ ἔβλεπε καί πέπτωκεν ὅθεν οὐκ ἔβλεπε.

Ποῦ σου, θάνατε, τό κέντρον;

Ποῦ σου, ἄδη, τό νῆκος;

Ἀνέστη Χριστός καί σύ καταβέβλησαι.

Ἀνέστη Χριστός καί πεπτώκασι δαίμονες.

Ἀνέστη Χριστός καί χαίρουσιν ἄγγελοι.

Ἀνέστη Χριστός, καί ζῶή πολιτεύεται.

Ἀνέστη Χριστός καί νεκρός οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος.

Χριστός γάρ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχή τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο.

Αὐτῶ ἡ δόξα καί τό κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἑρμηνευτική ἀπόδοση

Ὅποιος εἶναι εὐσεβής καί φιλόθεος, ἅς ἀπολαύσει τὴν ὡραία καί λαμπρή αὐτὴ ἑορτή.

Ὅποιος δοῦλος ἔχει διαθέσεις ἀγαθές, ἅς εἰσέλθει στή χαρά, γεμᾶτος μέ εὐφροσύνη πού χαρίζει ὁ ἀναστημένος Κύριός του.

Ὅποιος καταπονήθηκε μέ τὴ νηστεία, ἅς ἀπολαύσει τώρα τὴν ἀμοιβή του.

Ὅποιος ἀπὸ τὴν ἕκτη ὥρα ὑπηρετήσε τὸν Κύριο, ἅς πάρει σήμερα τὴν ἀμοιβή πού δικαιούται.

Ὅποιος προσῆλθε στή ζῶή τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὴν ἐνάτη, ἅς πάρει κι αὐτός πρόθυμα μέρος στήν Ἀναστάσιμη γιορτή.

Ὅποιος προσῆλθε μετὰ τὴν δωδεκάτην, ἅς μὴν ἔχει καμμιά ἀμφιβολία· καθόλου δέν θά τιμωρηθεῖ.

Ὅποιος καθυστέρησε κι ἤ ρθε μετὰ τὴν τρίτην, ἅς πλησιάσει τὸν Κύριο χωρίς κανένα δισταγμό καί φόβο.

Ὅποιος προσῆλθε κατὰ τὴν πέμπτην ὥραν, ἅς μὴν ἔχει κανένα

φόβο, ὅτι τάχα, ἐπειδὴ ἔχει φτάσει καθυστερημένος, δέν θά τόν δεχθεῖ ὁ θεός. Γιατί ὁ Κύριος δίνει πλουσιοπάροχα τίς δωρεές Του. Γι' αὐτό δέχεται καί τόν τελευταῖο, μέ τήν ἴδια προθυμία πού εἶχε δεχτεῖ καί τόν πρῶτο. Χαρίζει ἀνάπαυση καί εἰρήνη σ' ἐκεῖνον πού ἔφτασε ἀργά, ὅπως ἀκριβῶς κάνει καί μέ τόν πρῶτο. Ἐλεεῖ κι ἐκεῖνον πού ἔφτασε τελευταῖος, ἀλλά περιποιεῖται κι ἐκεῖνον πού πρῶτος ἦρθε. Καί στόν ἕναν δίνει καί στόν ἄλλο προσφέρει. Καί τά ἔργα τῆς ἀρετῆς δέχεται, ἀλλά καί τήν ἀπλή διάθεση ἀναγνωρίζει. Καί τήν πράξη τήν ἀγαθή τιμᾶ , ἀλλά καί τήν ἀπλήν πρόθεση ἐπαινεῖ.

Εἰσέλθετε λοιπόν ὅλοι στή χαρά τοῦ Κυρίου σας. Καί ἐκεῖνοι πού πρῶτοι φτάσατε κι ὅσοι ἦρθατε δεύτεροι, λάβετε τόν μισθόν σας. Πλούσιοι καί φτωχοί πανηγυρίστε. Ὅσοι ἐγκρατευτήκατε, ἀλλά κι ἐκεῖνοι πού ἔχετε βραδυπορήσει στήν ἐργασία τῶν ἐντολῶν τιμῆστε τήν σημερινή ἡμέρα. Ὅσοι νηστέψατε καί ἐκεῖνοι πού δέν νηστέψατε, εὐφρανθεῖτε σήμερα.

Ἡ (Ἁγία Τράπεζα) εἶναι γεμάτη, ἀπολαύστε την ὅλοι. Ὁ Μόσχος εἶναι ἄφθονος καί ἀνεξάντλητος. Δέν ἐπιτρέπεται λοιπόν νά φύγει κάποιος πεινασμένος. Ὅλοι ἀπολαύστε τό Συμπόσιο πού παρατίθεται γιά τούς πιστούς. Ὅλοι ἀπολαύστε τά θεῖα δῶρα πού προσφέρει ἡ θεῖα ἀγαθοσύνη. Κανένας πιά νά μή θρηνεῖ τή φτώχεια του, γιατί τώρα ἔγινε φανερή ἡ Βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἐκεῖνη πού προσφέρεται σ' ὅλους ἐξίσου. Κανένας νά μήν κλαίει πιά τά πταίσματά του, γιατί συγχώρεσή μας εἶναι ὁ Ἀναστημένος. Κανένας ἄς μή φοβᾶται πιά τό θάνατο, γιατί ὁ θάνατος τοῦ Σωτήρα μας μᾶς ἐλευθέρωσε ἀπό τό θάνατο καί τή φθορά.

Γιατί ἂν κι ὁ Σωτήρας μας κρατήθηκε ἀπό τό θάνατο, τελικά τόν ἐξαφάνισε. Ὁ Κύριός μας πού κατέβηκε στόν ἄδη ἄρπαξε κι ἀνέσυρε μαζί Του ὅσους κρατοῦσε ὁ ἄδης. Ὁ Κύριος πίκρανε τόν ἄδη, ὅταν ἐκεῖνος ὁ παμφάγος τόν κατάπιε. Κι αὐτό ἦταν πού προβλέποντας το παλιά ὁ προφήτης Ἡσαΐας εἶχε βροντοφωνήσει: Χριστέ μου, ὅταν ὁ ἄδης ἐκεῖ κάτω στό σκοτάδι σέ συνάντησε, πικράνθηκε. Καί πολύ σωστά πικράνθηκε, γιατί ἀπό τότε καταργήθηκε.

Πικράνθηκε γιατί ξεγελάστηκε. Πικράνθηκε γιατί θανατώθηκε.

Πικράνθηκε γιατί ἔχασε πιά τήν ἐξουσία του.

Πικράνθηκε γιατί ὁ ἴδιος τώρα ὑποδουλώθηκε. Ἐκεῖνος, καθώς νόμιζε, εἶχε λάβει σῶμα θνητό καί βρέθηκε ἀπρόσμενα μπροστά σέ θεό. Ἐκεῖνος εἶχε πάρει χῶμα ἀπό τή γῆ καί συνάντησε θεό, πού εἶχε κατεβεῖ ἀπό τόν οὐρανό. Ἐκεῖνος εἶχε πάρει ἕνα σῶμα ὀρατό καί καταισχύθηκε ἀπό τόν ἄορατο.

Ποῦ εἶναι λοιπόν ἄδη ἡ νίκη σου;

Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί ἔχεις πιά ὀριστικά κατανικηθεῖ.

Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί οἱ δαίμονες ἔχουν στά βάραθρα τῆς ἀπώλειας γκρεμιστεῖ.

Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί χαίρουν οἱ Ἄγγελοι.

Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί ἡ ζωὴ παντοῦ βασιλεύει.

Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί δέν θά μείνει πιά κανένας νεκρός στό μνήμα. Γιατί μέ τὴν Ἀνάστασή Του ὁ Χριστός ἔγινε ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναστάσεως ὅλων ὧσων ἔχουν κοιμηθεῖ. Σ' Αὐτόν ἀνήκει ἡ δόξα καί ἡ ἐξουσία στοὺς ἀπέραντους αἰῶνες. Ἀμήν.